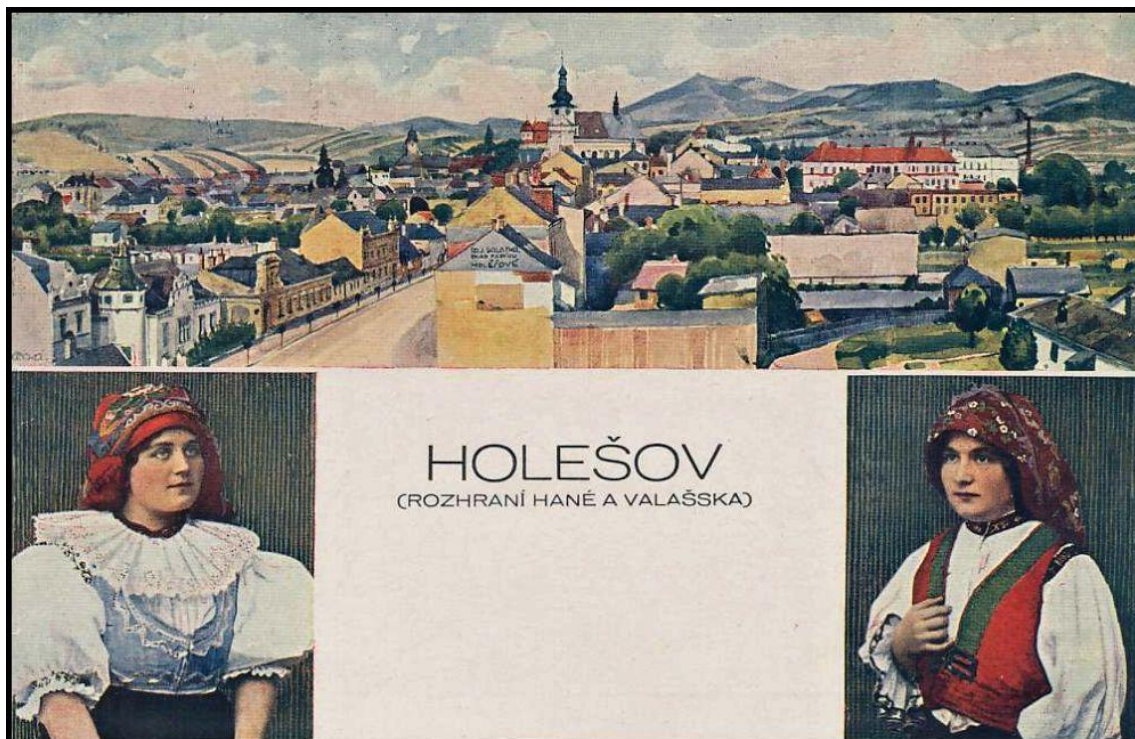

Theodor (Nepomuk) ČEJKA se narodil 10. ledna 1878 v Holešově jako syn četníka Jana Čejky (jehož rodiče pocházeli z Bučovic a Jevíčka) a jeho ženy Josefy Očadlíkové (dcery tkalce z Holešova).

Teodoro (Nepomuko) ĈEJKA naskiĝis la 10-an de januaro 1878 en Holešov en orienta Moravio kiel filo de la ĝendarmo Jan Čejka (kies gepatroj devenis el Bučovice kaj Jevíčko) kaj lia edzino Josefa Očadlíková (filino de teksisto el Holešov).

Brzy po jeho narození byl otec přeložen do Hukvald v okr. Frýdek-Místek, kde Čejka prožil celé své dětství a kde mj. potkával tamního rodáka Leoše Janáčka.

Esperanto se naučil patrně z Lorencovy učebnice v době svých studií na Učitelském ústavu v Příboře, rodišti Sigmunda FREUDA, v letech 1893-1898.

Baldaŭ post lia naskiĝo la patro estis translokita al Hukvaldy, kie Čejka travivis tutan sian infanaĝon kaj kie ankaŭ renkontadis tiean naskiĝinton, pli poste mondfaman komponiston Leoš Janáček.

Esperanton li ellernis supozeble laŭ la lernolibro de Lorenc en la periodo de sia studado ĉe Instruista Instituto en Příbor, naskiĝloko de Sigmund FREUD, en la jaroj. 1893-1898.

**Poté odešel do Bystřice pod Hostýnem poblíž svého rodiště,
kde se stal učitelem na chlapecké škole
(na pohlednici vpravo), na níž působil celý svůj život.
Odtud rovněž řídil počátky českého esperantské hnutí.**

*Poste li foriris al Bystřice pod Hostýnem, situanta proksime
al sia naskiĝloko, kie li iĝis instruisto de la porknaba lernejo
(sur bk-o dekstre), en kiu li laboris tutvive. De tie li ankaŭ gvidis
la komencon de la ĉeĥa Esperanto-movado.*

**Ve svém bytě na rohu Nádražní a Dvořákovy ulice (na pohlednici
zcela vlevo), která byla mj. později na jeho počest po nějakou dobu
pojmenována jako ulice Esperanto, psal učebnice, slovníky,
vydával časopisy i řídil místní klub, který patřil k prvním
významným centřům esperantského dění u nás.**

*En sia loĝejo surangule inter la stratoj Nádražní kaj Dvořákova
(sur bk-o tute maldekstre), pli poste nomita certatempe omaĝe
al li kiel la strato Esperanto, li verkis lernolibrojn, vortarajn, eldonis
gazetojn kaj gvidis klubon, kiu apartenis al la unuaj gravaj centroj
de la poresperanta agado enlande.*

První díla napsal se svými kolegy: s Janem HOLUBEM (1878-1951) a Valentinem BILÍKEM (1879-utoul v r. 1906) vydal v roce 1900 učebnici „Mezinárodní řeč esperanto“ a v roce 1905 se starším kolegou, později známým komeniologem Josefem KRUMPHOLCEM (1870-1950) přepracované vydání „Esperanto: neutrální jazyk mezinárodní“.

La unuajn librojn li verkis kun siaj kolegoj: kune kun Jan HOLUB (1878-1951) kaj Valentin BILÍK (1879-dronis en 1906) li eldonis en 1900 la lernolibron „Internacia lingvo Esperanto“ kaj en 1905 kun pli aĝa kolego, pli poste konata komeniologo Josef KRUMPHOLC (1870-1950) ĝian reverkitan version „Esperanto: neŭtrala lingvo internacia“.

na foto zleva/surfote demaldekstre: J. Holub, T. Čejka, V. Bilík

**Následovaly další jeho učebnice a první slovníky, z nichž některé vyšly v několika vydáních. Jejich výběr naleznete v knižní vitrině.
Překládal rovněž díla Masaryka, Machara a dalších autorů.**

Sekvis pluaj liaj lernolibroj kaj la unuaj vortaroj, el kiuj kelkaj aperis en pluraj eldonoj. Specimenojn de ili vi trovos en la librovitrieno. Krome li tradukis verkojn de Masaryk, la poeto Machar kaj de aliaj aŭtoroj.

I ROČNÍK

LISTOPAD 1902

ČÍSLO 1

ČESKÝ ESPERANTISTA

(BOHEMA ESPERANTISTO)

Měsíčník pro pěstování a šíření pomocné řeči „Esperanto“

Příloha k „Revuo Internacia“

Věřím —

»že splyne lad v tu vřavu zmatenou,
že všechny propasti se překlenou,
až roztrhnou se mračna lží a bludů.«

Redigoval a vydával také první esperantské časopisy na našem území – „Český esperantista“ (od r. 1902) , „Der deutsche Esperantist“, „Internacia Pedagogia Revuo“ a „Revuo internacia“. Tím odstartoval skutečné esperantské hnutí v českých zemích, což vedlo k vytvoření prvních spolků v Brně (1901) a Praze (1902).

Li redaktis kaj eldonadis ankaŭ la unuajn Esperanto-gazetojn sur la teritorio de Ĉeĥio – „Český esperantista“ (ekde 1902), „Der deutsche Esperantist“, „Internacia Pedagogia Revuo“ kaj „Revuo internacia“.

Tiamaniere li lanĉis veran Esperanto-movadon en la ĉeĥaj landoj, kio rezultigis fondon de la 1-aj societoj en Brno (1901) kaj Prago (1902).

V letech 1905-1905 se zúčastnil prvních třech Světových kongresů esperanta (v Boulogne-sur-Mer, Ženevě a Cambridge). V Anglii byl v r. 1907 jmenován členem JAZYKOVÉHO VÝBORU, skládajícího se z nejvýznamnějších osobností a odborníků tehdejšího hnutí.

En la jaroj 1905-1907 li partoprenis la unuaj tri Universalaj Kongresojn (en Bulonjo-ĉe-Mar, Ĝenevo kaj Kambridĝo). En Anglio li estis en la j. 1907 nomumita kiel membro de la LINGVA KOMITATO, kiu konstis el la eminentuloj kaj fakuloj de la tiama movado.

foto: členové Jazykového výboru – surfote: membroj de la Lingva Komitato

dr. Zamenhof – 2. řada zezdola, šestý zleva

d-ro Zamenhof – la 2-a vico demalsupre, la sesa demaldekstre

T. Čejka – 1. řada zezhora, třetí zleva

T. Čejka – la 1-a vico desupre, la tria demaldekstre

mj. Eduard Kühnl (budoucí diplomat), průkopník esperanta v Praze a zakladatel

České esperantské unie (1908) – 1. řada zdola, první zleva

i.a. Eduard Kühnl (estonta diplomato), pioniro de Esperanto en Prago

kaj tiama fondonto de la Bohema Esperantista Unio (1908)

– la 1-a vico demalsupre, la 1-a demaldekstre

Po první světové válce, kterou strávil prací pro Červený kříž v Kroměříži, se poněkud stáhl do ústraní a i když esperantu i nadále zůstal věrný, věnoval se zejména výchově chlapců pomocí sadařství, turistiky, cyklistiky, lyžování a hlavně skautingu a woodcrafterského hnutí, které v duchu knih E. T. Setona vede ke sblížení s přírodou. Skauty mj. reprezentoval i na 13. Světovém esperantském kongresu v Praze v r. 1921.

T. Ĉejka se svými žáky na výletě na Skalný
T. Ĉejka kun siaj lernantoj dum la ekskurso al Skalný

Post la unua mondmilito, kiun li pasigis per laboro por Ruĝa Kruco en Kroměříž, li iom retiriĝis kaj kvankam plu fidelis al Esperanto, li dediĉis sin precipe al edukado de knaboj per ĝardenistiko, turismo, biciklado, skiado kaj ĉefe per skoltismo kaj per woodcraft-movado laŭ libroj de Ernest Thompson Seton, kiu proksimigas la homon al la naturo. Skoltojn li reprezentis i.a. dum la 13-a UK-o en Prago en 1921.

V meziválečném období se rovněž významně přispěl k rozvoji Bystřice pod Hostýnem. Toto několikatisícové městečko bylo známo zejména jako poutní místo, klimatické lázně a sídlo slavné továrny na ohýbaný nábytek THONET.

En la intermilita periodo li ankaŭ grave kontribuis al la disvolvo de Bystřice pod Hostýnem.

Tiu ĉi urbeto kun kelk mil loĝantoj estis konata precipe kiel pilgrimloko, klima banloko kaj sidejo de la fama fabriko THONET, produktanta fleksitan meblaron.

Čejka se podílel se např. na založení knihovny a spořitelny či na rozvoji včelařství. Angažoval i v družstevním hnutí a spoluzakládal nakladatelství „Družstevní práce“ v Praze. I nadále náleží k významným občanům v dějinách města.

Ĉejka partoprenis ekz. en fondo de la biblioteko kaj monŝparejo aŭ en evoluigo de abelbredado.

Li engaĝiĝis ankaŭ en la kooperativa movado kaj kunfondis la eldonejon „Kooperativa laboro“ en Prago. Plu li apartenas al elstaraj civitanoj en la historio de la urbo.

V roce 1937 odešel do důchodu do Chvalčovy Lhoty, do domku, který si sám navrhl a kde v roce 1957 zemřel.

Je pohřben v Bystřici pod Hostýnem.

V r. 1960 mu byl v Příboře, kde se esperanto naučil a které se tak po Pardubicích stalo druhou kolébkou esperanta v českých zemích, postaven pomník, který nyní čeká na svou rekonstrukci.

En 1937 li emeritiĝis, foriris al Chvalčova Lhota al dometo, kiun li mem projektis kaj kie li en 1957 forpasis.

Li estas entombigita en Bystřice pod Hostýnem.

En 1960 en la urbo Příbor, kie li eklernis Esperanton kaj kiu tiel fariĝis post Pardubice la dua lulilo de Esperanto sur la teritorio de Ĉeĥio, estis omaĝe al li starigita monumento, kiu nun atendas sian rekonstruon.

jedna z posledních fotografií s T. Čejkou
– z návštěvy přerovských esperantistů v r. 1953
unu el la lastaj fotografiaĵoj kun T. Ĉejka
– el vizito de la esperantistoj el Přerov en la j. 1953

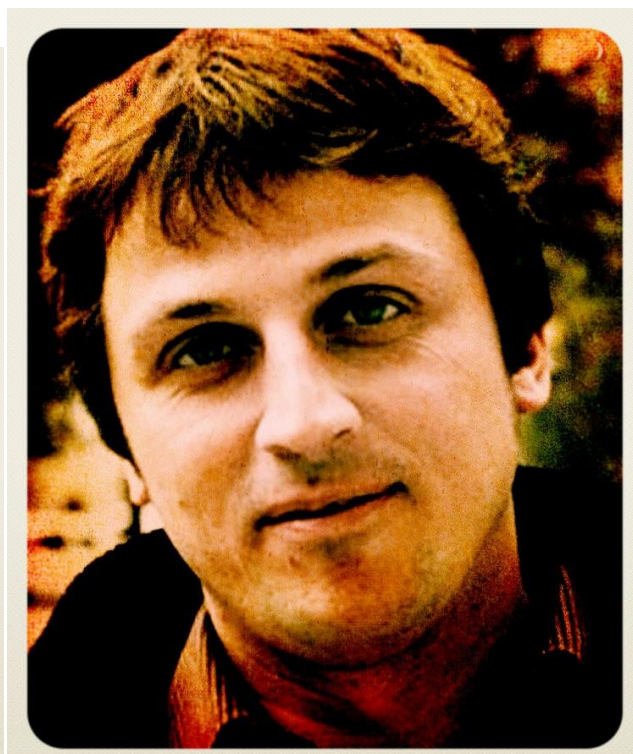

Také syn a vnuk Theodora Čejky zdědili zájem o jazyky a pedagogiku.

Ankaŭ la filo kaj nepo de Theodor Čejka heredis intereson pri lingvoj kaj pedagogiko.

Doc. PhDr. Mirek Čejka (* 1929) je významný český jazykovědec a vysokoškolský pedagog.

JUDr. PhDr. Marek Čejka, Ph. D. (*1975) je právník na politolog, zaměřuje se na problematiku Blízkého východu .

Doc. PhDr. Mirek Čejka (* 1929) estas grava ĉeĥa lingvisto kaj universitata pedagogo.

JUDr. PhDr. Marek Čejka, Ph. D. (*1975) estas juristo kaj politologo, okupiĝanta pri la problemaro de Proksima Oriento.

**Panel pro výstavu "Člověk proti Babylonu",
zahájenou 9. a 10.6.2017
v Muzeu esperanta ve Svitavách**

vytvořila Pavla Dvořáková

**Zdroje: wikipedický článek, podklady od Miroslava Malovce
rodinný fotoarchív rodiny Čejkovy, životopisný článek Z.Smiřického aj.**

*Panelo por la ekspozicio "La Homo kontraŭ Babelo"
inaŭgurita la 9-an kaj la 10-an de junio 2017
en la Esperanto-Muzeo en Svitavy*

kreis Pavla Dvořáková

*Fontoj: vikipedia artikolo, materialoj de Miroslav Malovec,
familia fotoarkivo de la familo Čejka,
biografia artikolo de Z. Smiřický aj.*

**Licence/Licenco
Creative Commons BY-NC-SA**

**Bezplatné užití za předpokladu uvedení autorství,
nekomerčního použití a šíření za stejných podmínek**

*Senpaga uzebleco kondiĉe de mencio de aŭtoreco,
nekomerca utiligo kaj disvastiĥo sub la samaj kondiĉoj*